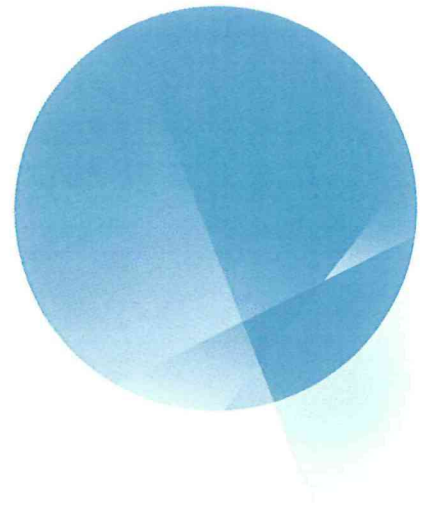

Det kongelige Kulturdepartement
Att. Ekspedisjonssjef Nina Økland
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Vår ref.:
OAN/hk

Dato:
30. april 2015

PLANER FOR NRK AS OG FORSLAG TIL KRINGKASTINGSavgIFT FOR 2016

Fra NRKs styre følger vedlagt planer for NRK AS og forslag til kringkasting-avgift for 2016.

Med vennlig hilsen

Birger Magnus
styreleder

Thor Gjermund Eriksen
kringkastingssjef

Vedlegg

Planer og forslag til kringkastingsavgift for 2016

1. Innledning

Den politiske føringen for finansieringen av NRK har fram til 2013 vært at kringkastingsavgiften som hovedregel skal følge lønns- og prisvekst for at NRK skal opprettholde sin programvirksomhet. Dersom NRK har blitt pålagt vesentlig nye oppgaver, eller det har vært vesentlige kostnadsendringer i våre rammebetingelser, har vi også bedt om kostnadsdekning for dette. De siste årene har dette ikke vært tilfelle og NRK har gjennomført omfattende effektiviserings- og nedbemanningstiltak for å kunne levere godt overfor publikum, og samtidig ivareta kravet om et positivt økonomisk resultat.

For 2016 er administrasjonen innstilt på å be om dekning for pris- og lønnsvekst. Dette er basert på følgende bakgrunn og vurdering:

Etter to år med lisensvekst langt lavere enn pris- og lønnsvekst vil vi be om økonomiske rammer i tråd med tidligere politiske styringssignaler for fortsatt å kunne forsvare markedsposisjonen i 2016.

Vi har gjennom 2014 og 2015 gjennomført en betydelig effektivisering. Til sammen vil antall årsverk være redusert med ca. 300 over de to årene. Dette betyr at lønnskostnader ved utgangen av 2015 vil være lavere enn de var ved utgangen av 2013, til tross for to lønnsoppgjør på godt over tre prosent. I tillegg vil NRK ha absorbert økte kostnader til DAB uten at det er kommet ekstra finansiering til dette slik det opprinnelig var forutsatt. En egen rapport om NRKs produktivitetsutvikling i perioden 2010 til 2014 følger som et vedlegg til lisensbrevet.

En rapport fra Medietilsynet fra oktober 2014 viser at det har vært en markant vekst i norsk medieøkonomi de siste årene. Rapporten viser at de riksdekkende kommersielle aktørene i TV- og i radiomarkedet har hatt langt sterkere inntekstvekst enn NRK. Det finnes ingen gode oversikter over de globale aktørenes utvikling i Norge, men det er hevet over tvil at deres posisjon og inntekstutvikling har vært svært sterk de siste årene. Det er dette som er NRKs viktigste konkurranseflate.

2. NRK i 2016

NRKs planer for 2016 tar utgangspunkt i NRKs langtidsstrategi. Strategien har som ambisjon å videreføre NRKs rolle som Norges viktigste kulturinstitusjon. NRK skal bidra til å ivareta de demokratiske, sosiale og kulturelle behovene for hele det norske publikum gjennom ny forståelse og felles opplevelse.

I en skjerpet konkurranse om folks tid og oppmerksomhet klarer NRK seg samlet sett godt. Det betyr at vi innenfor eksisterende rammer har klart å oppfylle allmenkringkasteroppdraget, og også i stor grad har klart å oppnå tilstrekkelig relevans og oppslutning hos publikum.

Men som øvrige nasjonale og internasjonale mediebedrifter står også NRK i et mediemarked i sterk endring. Derfor må NRK videreutvikle både innhold, publisering og drift, og i tillegg ha tilstrekkelige ressurser til å svare på nye utfordringer. Følgende utfordringer er sentrale for NRK:

1. Bemanning og kompetanse
2. Nyskaping og utvikling
3. Mer krevende publisering
4. Rettigheter
5. Økt fleksibilitet
6. Pensjon

En stor del av NRKs kostnader er knyttet til bemanning. Ny arbeidsflyt og nye produksjonsmetoder krever ny kompetanse, hurtigere endringer og bedre utnyttelse av NRKs bemanning.

Et fortsatt sterkt fokus på innovasjon, utvikling og forbedringsprosesser både innenfor innholdsproduksjon og teknologi er nødvendig for å kunne opprettholde posisjonen hos publikum i framtida. En mer fragmentert mediebruk krever større ressurser både til publisering og rettigheter. Dette vil sette press på rammene for øvrig virksomhet. I tillegg vil en generell økning i rettighetskostnader kreve ekstra ressurser i 2016.

I tillegg til å ha en endringsdyktig organisasjon må NRK sørge for å ha et tilstrekkelig økonomisk handlingsrom for å kunne møte raske endringer.

NRKs administrasjon ser for 2016 ingen øvrige ekstraordinære tiltak utenom vanlig drift.

Selv med en lisensøkning i tråd med pris- og lønnsvekst vil NRK stå overfor betydelige utfordringer som krever at arbeidet med endring og rasjonalisering fortsetter. Vi forutsetter at NRK er over på en ny, innskuddsbasert pensjonsordning fra 1.1.2016. Videre forutsetter vi at vi klarer å finne rom for økte rettighetskostnader i størrelsesorden 50 millioner kroner ved ytterligere omprioritering.

3. NRKs strategi mot 2020

NRKs langtidsstrategi i perioden 2016-2021 har som overordnet ambisjon at **NRK skal være like viktig for publikum i framtida som i dag.**

NRKs ledelse og NRKs styre har revidert langtidsstrategien på bakgrunn av et omfattende scenarioarbeid; «NRK mot 2021». Scenarioarbeidet konkluderer med noen robuste strategier som vil være viktige strategiske valg for NRK, uansett hvilket scenario som vil treffe oss i framtida.

Arbeidet bygger på megatrender på et globalt nivå som påvirker og endrer det samfunnet som allmennkringkasteren skal virke i.

Vi har særlig lagt vekt på følgende fire megatrender som bakgrunn for arbeidet:

1. **Tempo.** Det digitaliserte samfunn skaper et akselererende endringsbehov innenfor alle bransjer. Mediebransjen følger samme mønster. Hurtighet og fleksibilitet vil være avgjørende for fortsatt å være en relevant leverandør av norsk kvalitetsinnhold til morgendagens brukere.
2. **Demografi.** Det er tydelige bevegelser mot sentralisering og urbanisering i det globale samfunnet. I tillegg er aldring et trekk over hele kloden.
3. **Individualisering.** Digitaliseringen innenfor alle samfunnets områder skaper en forventning hos brukere om å dekke individets behov. I mediebransjen kalles dette personalisering av innholdet.
4. **Teknologisk utvikling.** Stor innovasjon og nye muligheter blir utviklet globalt og brukere lokalt tar dette raskt i bruk. Det norske innholdet vil i stadig større grad konkurrere med det globale tilbudet.

NRK vil møte disse utfordringene med **produksjon av norsk innhold**, stor **innovasjonskraft** og fortsatt **styrking av organisasjonens evne til fleksibilitet og endring.**

NRK skal i løpet av 2015 tydeliggjøre de viktigste kompetansene og kjerneoppgaver for organisasjonen fram mot 2021.

I tillegg vil NRKs overordnede mål være:

- **NRK er uavhengig**
- **NRK samler folket**
- **NRK tilbyr unik innholdsbredde**
- **NRK styrker norsk og samisk språk**
- **NRK forteller vår felles historie**
- **NRK er en åpen og tilgjengelig bedrift**
- **NRK er en innholdsprodusent og publisist i verdensklasse**

4. Innhold 2016

NRKs innholds- og publiseringsstrategi forsøker å balansere mange ulike hensyn. Målet er å kunne gi hele befolkningen et godt tilbud som gir publikum og samfunnet valuta for lisenspengene. Forpliktelsene vi har som allmennkringkaster er gode rammer for vårt innholdstilbud. I et krevende mediemarked må NRKs tilbud ivareta flere hensyn og balansere riktig på mange områder. Vi har en ambisjon om også i 2016 å kunne ha:

- et attraktivt tilbud til både gamle og unge
- en riktig balanse mellom det brede og det smale
- ivareta NRKs unike oppdrag innenfor sjangere vi er alene om – eksempelvis overfor barn og minoriteter
- en god sjangerfordeling for alle målgrupper
- innholdsproduksjon fra hele landet
- balansere tilbudet på gamle og nye plattformer
- riktig fordeling mellom internt og eksternt produsert innhold

Gjennom å være tilgjengelig og relevant for ulike befolknings- og aldersgrupper og tilgjengelig for grupper med nedsatt funksjonsevne har NRK en samlende funksjon i et stadig mer fragmentert samfunn. Dette er en forutsetning for å kunne oppfylle våre ambisjoner i forhold til norsk kultur, språk, samfunnsliv og demokrati.

5. Selskapets økonomiske utvikling

Resultat 2014

Etter flere år med underskudd bl.a. som følge av dobbeltdistribusjon og økte pensjonskostnader, har NRKs regnskap vist små overskudd fra 2010 til 2014.

Resultatet for NRK AS endte på ca. 3 millioner kroner i 2014. Resultatet ble oppnådd ved stram økonomistyring og god økonomisk drift i alle divisjoner, kombinert med arbeidet med rasjonalisering.

Status 2015

Stortinget vedtok en økning av kringkastingsavgiften på 25 kroner for 2015. Dette er 48 kroner mindre enn NRK ba om, og NRK må redusere kostnadene med mer enn 250 millioner kroner i 2015. Dette skyldes dels allerede forutsatt rasjonalisering med 65 millioner kroner, dels lavere inntekter enn forutsatt fra kringkastingsavgiften med 100 millioner kroner, og dels nye pensjonsutfordringer på ca. 100 millioner kroner.

NRK må søke å finne tiltak som har langsiktig og permanent effekt på kostnadsnivået og som i størst mulig grad opprettholder NRKs konkurranse- og utviklingskraft. NRK bør forsøke å unngå tiltak som har umiddelbar og kortsiktig effekt på kostnadene, men som svekker NRKs posisjon hos publikum, som salg av rettigheter.

Det viktigste virkemidlet for å redusere NRKs kostnader varig er å redusere bemanningen. Målet for 2015 er å redusere bemanningen med ytterligere 200 årsverk, i tillegg til de 100 årsverkene som ble besluttet i reduksjon høsten 2013. Administrasjonen jobber videre etter en tydelig kommunisert målsetting om at reduksjonen i årsverk skal skje på måter som i minst mulig grad har negativ innvirkning på tilbudet til publikum.

Det er større usikkerhet knyttet til budsjettet for 2015 enn de foregående årene. Dette skyldes dels at det er usikkerhet knyttet til tempoet på bemanningsreduksjonene. Videre vil en avvikling av ytelsespensjonsordningen medføre engangskostnader som må tas i 2015, men som det vil være krevende å håndtere innenfor et resultat i balanse. En avvikling av ytelsespensjonsordningen er imidlertid helt avgjørende for å sikre NRK økonomisk forutsigbarhet framover.

Gode og langsiktige tiltak medfører et behov for omstillingsmidler i 2015 for målrettet nedbemanning. En økning av inntektene fra kringkastingsavgiften med 50 millioner kroner avsettes derfor til omstillingskostnader og uforutsette kostnader.

Rasjonalisering

NRKs oppslutning hos publikum, økt tilbud og tilrettelegging av mer innhold på nye medieplattformer, har vært mulig dels ved økningen i kringkastingsavgiften og antall lisenser, og dels ved en rasjonalisering av NRKs produksjon og drift.

Innenfor et budsjett i balanse for 2015 har NRK frigjort ca. 100 millioner kroner til særskilte kostnader til distribusjon, rettigheter, programkjøp, korrespondenter, nærutviklere ute i divisjonene og avskrivninger.

I tillegg til en reduksjon i bemanningen forutsetter budsjettet for 2015 også betydelig hverdagsrasjonalisering. Hovedelementene i budsjettet for 2015 er:

- Budsjettene i divisjonene økes ikke for å kompensere for lønns- og prisvekst. Dette innebærer et rasjonaliseringskrav på 118 millioner kroner.
- NRK har gjennom 2014 klart å redusere bemanningen med ca. 40 årsverk utover de 100 som var forutsatt, og det er holdt igjen på øvrige kostnader i tillegg. Budsjettet for 2015 er derfor basert på prognosen for 2014, ikke budsjettet. Videre var farten og kostnadsnivået ut av året lavere enn det prognosen indikerte. Det er derfor tatt et ytterligere kutt på 1 prosent for å fange opp det faktiske kostnadsnivået ved utgangen av 2014. Dette innebærer en reduksjon av budsjetttrammene på 36 millioner kroner.

Siden 2010 har NRK gjennomført ulike rasjonaliseringstiltak for mer enn 300 millioner kroner, fordelt på innsparinger, effektivisering og økt fleksibilitet. Dette går i hovedsak på kostnadskutt innarbeidet i budsjettene, men også på utvikling og nyskaping innenfor eksisterende rammer. Spesielt har NRK fått til satsing på nye medier ved å effektivisere og frigjøre midler fra produksjon av radio og TV. NRK startet i 2013 og 2014 to nye radiokanaler og økte det samiske tilbudet

innenfor eksisterende rammer. For 2016 forutsetter vi en ytterligere rasjonalisering på 50 millioner kroner.

6. Finansieringsbehov 2016

Generell kostnadsutvikling

Generell kostnadsvekst for øvrige kostnader som ikke er beregnet særskilt er anslått til 2 prosent. Anslaget er i tråd med SSBs prognoser for KPI-vekst per april 2015.

Personalkostnader

Lønnskostnader er forventet å øke med 3,1 prosent fra 2015 til 2016. Dette gjelder både lønn til ansatte og kostnader til honorarer og fremmedytelser. Anslaget er i tråd med SSBs prognoser for lønnsvekst per april 2015.

NRK er enig med fagforeningene om endret pensjonsordning, og budsjettanslaget for 2016 forutsetter at dette gjennomføres fra 1. januar. Dette forutsetter igjen flertall i en uravstemning om dette spørsmålet i en av NRKs fagforeninger, og det forutsetter at NRK rekker å gjennomføre en anbudskonkurranse i løpet av 2015. Det vil også i 2015, og eventuelt i 2016, være betydelige engangskostnader knyttet til en overgang fra ytelsespensjon til innskuddspensjon.

I sum betyr dette at NRK framover forventer mindre usikkerhet enn tidligere knyttet til regnskapsmessige pensjonskostnader, og at det ikke vil være behov for ytterligere lisensøking begrunnet med merkostnader pensjon. Det er imidlertid fortsatt usikkerhet knyttet til pensjonskostnadene for året 2016.

Særskilt kostnadsutvikling

Rettigheter og sport

Den generelle kostnadsveksten for visningsrettigheter, musikkrettigheter og tilgjengeliggjøring av arkiv på Internett er innarbeidet i forslaget. Ut over dette vil ytterligere kostnadsvekst måtte løses ved rasjonalisering innenfor annen aktivitet. For sportsrettigheter er kostnadsveksten sterk. I sum forventer vi at kostnadene til rettigheter vil øke med rundt 64 millioner kroner eller 14 prosent fra 2015 til 2016.

Ser vi bort fra selve rettighetskostnadene, vil utgiftene til produksjon av sport være høyere i 2016 enn i 2015 fordi NRK i 2016 har vertskringkasteroppgaver knyttet til VM i skiskyting i Holmenkollen.

For årene fra 2016 og videre er fortsatt prognosene for rettighetskostnadene bekymringsfulle. Dette gjelder særskilt kostnadene knyttet til attraktiv sport, men også kostnader til musikkrettigheter og visningsrettigheter generelt.

Sendetekniske kostnader

De totale kostnadene knyttet til distribusjon og kontribusjon (distribusjonskjeden mellom distriktskontorene og Marienlyst) fortsetter å øke fra 2015 til 2016, blant annet fordi utbyggingen av DAB gir helårsvirkning i 2016. NRK forventer en sterkere indeksregulering enn de siste årene, der vi har opplevd fall i strømpriser og derved en lav utvikling av indekser. Dette tror vi ikke vil være situasjonen for 2016. Videre forventer vi at kostnader til streaming (CDN) vil vokse på grunn av økt bruk av NRKs TV-innhold over Internett.

Bortfall av dobbeltdistribusjon i 2018

Regjeringens beslutning om å avvikle FM i 2017 vil kunne gi noe reduksjon i distribusjonsutgiftene i 2017. Som følge av den regionale slukkingen NRK har avtalt med P4 og SBS-radio oppnår vi imidlertid ikke full effekt av bortfallet av dobbeltdistribusjon før i 2018. NRK skal forhandle en kortvarig FM-avtale med Norkring tilpasset den regionale slukkingen.

Eventuell forsinket slukking av FM

NRKs kostnader til distribusjon av radio når en topp i 2015 og 2016. Fra 2017 forventer NRK en nedgang i sendetekniske kostnader etter hvert som FM-nettet slukkes. Det ville ha kostet NRK mer enn 300 000 kroner per dag å fortsette på FM etter 2017, basert på at vi eventuelt kunne ha fortsatt distribusjonen på FM på samme vilkår som i 2015 og 2016. Merkostnaden ville ha blitt på minimum 120 millioner kroner per år.

Inntektsutvikling

Inntektene fra kringkastingsavgiften utgjør rundt 97 prosent av NRKs samlede inntekter.

I 2016 regner vi med en netto økning på 10.000 avgiftsbetalere, dvs. et gjennomsnitt på 2.015.000 for året. NRK har tidligere spilt inn til Kulturdepartementet en del forslag til endringer i forskriftene om innføring av kringkastingsavgiften. For øvrig forutsetter vi at en fortsatt vekst i antall husstander og forventet effekt av forskriftsendringer til § 8-5 i kringkastingsloven, skal klare å oppveie en forventet reduksjon i andelen husholdninger med fjernsynsmottaker.

NRK har de siste årene sett en utflating i inntekter fra tilleggsavgift og inkasso. Vi forventer at utviklingen fortsetter, og at slike inntekter ikke vil øke fra 2015 til 2016.

Andre inntekter fra allmennkringkastingsvirksomheten er poster som vil variere en god del fra år til år, avhengig av produksjonene. Vi forventer ingen vesentlig endring fra budsjett 2015 til 2016. Slike inntekter er uansett begrenset, de er knyttet direkte til produksjonene og betyr svært lite for NRKs økonomiske resultat.

7. Konklusjon - anbefaling

NRK skal opprettholde aktivitetsnivået fra 2015, og samtidig utvikle tilbudet. På toppen av dette kommer økte kostnader til distribusjon og rettigheter.

For å dekke opp for forventet lønns- og prisvekst og økte kostnader til rettigheter og distribusjon uten økt antall lisenser trenger NRK en økning på 110 kroner i kringkastingsavgiften.

Når vi forutsetter en netto økning i antall lisenser på 10.000 reduseres behovet for økning i kringkastingsavgiften til 95 kroner.

Ved å legge opp til en ytterligere rasjonalisering på 50 millioner kroner i 2015 reduseres behovet for lisensøkning til 70 kroner.

På dette grunnlaget ber vi om at kringkastingsavgiften økes med 70 kroner for 2016.

Med vennlig hilsen

Birger Magnus
styreleder

Thor Gjermund Eriksen
kringkastingssjef

2 vedlegg:

- Regnemodell til grunn for lisensbrev 2016
- Analyse av NRKs drift 2010-2014